

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

10189 - 10191 - 6K 113

Sayı : 72416558-610-E.568321

09.07.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 30.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.462821 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (6 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Cumhuriyet Bulvarı No:4 B Blok 06050 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 80 00 Belgegeçer No: (312) 470 51 30
<http://sgb.kultur.gov.tr> soruonergeleri@kultur.gov.tr

Bilgi için: Uğur SEZDİRMEZ
V.H.K.İ.
Telefon No: (312) 470 50 08

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHİR POLAT'IN 7/10190 ESAS SAYILI SORU
ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

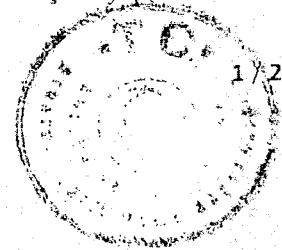
Gaziantep Müzesi Müdürlüğü bağlı birimi olan Zeugma Mozaik Müzesi'nde 97 adet arkeolojik, 2396 adet etnografik olmak üzere toplam 2493 adet eser bulunmaktadır. Müzeyi 1 Ocak- 8 Mayıs 2019 tarihleri arasında 118.689 kişi müzeyi ziyaret etmiştir.

Gaziantep ili, Zeugma Antik Kenti'nde Çingene Kız mozağının de bulunduğu villadaki yemek odasına ait olan taban mozağı 1960'lı yıllarda tarihi eser kaçakçıları tarafından tahrip edilerek büyük çoğunluğu kaçırılmış; Çingene Kız Mozağı ise aynı alanda 1998 yılında Gaziantep Müze Müdürlüğü tarafından yapılan kazılar sonucunda açığa çıkarılarak müze koleksiyonuna kazandırılmıştır. Amerika Bowling Green State Üniversitesine satılmış olan bu guruba ait 12 parça mozaik 28.11.2018 tarihinde Gaziantep'e getirilmiş olup 8.12.2018 tarihinden itibaren de Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesinde sergilenmektedir

Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi'nin güvenlik önlemleri üst düzeydedir. Müzede sergilenen tüm eserler (söz konusu 12 parça mozaik dâhil) kapalı devre kamera sistemi, alarm sistemi ve güvenlik görevlileri tarafından korunmaktadır.

Yurt dışında bulunan ülkemiz kökenli kültür varlıklarının tespit edilmesi, yurt dışındaki müzeler ile sanat ticaretiyle uğraşan kurum ve kuruluşların web sayfalarının, yayınlarının incelenmesi, bazı durumlarda yerinde inceleme yapılması, akademik yayınların taranması ve konuyla ilgili olarak akademisyen ve vatandaşlardan gelen bildirimlerin değerlendirilmesi suretiyle Bakanlığımız uzmanları tarafından yapılmaktadır. Ancak, kaçak kazılarla bulunan eserlerin ilgili birimlerce kayıt altına alınamadan yurt dışına kaçırılması, bu türden eserleri ellerinde bulunduran şahıs ya da kuruluşlar tarafından bu eserlerin bir şekilde açıklanmadığı sürece gizli kalması ve bazı depolar ile özel koleksiyonların erişilebilir olmaması tespit çalışmalarını güçleştiren ve yurt dışındaki kültür varlıklarımıza ilişkin net bir sayı verilmesini olanaksız kılan unsurlardandır. Bu çerçevede, yurt dışına kaçırılan ülkemiz kökenli kültür varlıklarıyla ilgili bir sayı verilmesi mümkün değildir.

Yurt dışına çıkarıldığı tespit edilen kültür varlıklarımızın ülkemize iadesine yönelik olarak Bakanlığımız tarafından İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili kurumlarla koordineli ve çok yönlü olarak

yürütülen çalışmalar ve gönüllü iadeler neticesinde 2004-2018 yılları arasında 4331 adet kültür varlığının ülkemize iadesi sağlanmıştır.

Yurt dışına kaçırılan kültür varlıklarımızın iadesi konusunda Bakanlığımız tarafından Almanya, A.B.D., Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Danimarka, Fransa, İngiltere, İtalya'nın da aralarında bulunduğu farklı ülkeler nezdinde geçmiş yıllarda başlatılan girişimler bulunmakta olup çalışmalar devam etmektedir.

Kültür varlıklarımızın yurt dışına kaçırılmasının engellenmesine yönelik çalışmalar, Bakanlığımızın yanı sıra İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluşların koordineli bir şekilde çok yönlü çalışmalar yürütmesini gerektiren bir konudur. Bu kapsamda, Bakanlığımız bünyesinde yer alan Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ve bağlı taşra teşkilatı tarafından ulaşan ihbarların ivedilikle kolluk birimlerine yönlendirilmesi suretiyle yerel yönetim ve kolluk birimleriyle uyum halinde çalışmalar yapılmaktadır. Kaçak kazılara ya da izinsiz define araştırıldığına ilişkin Bakanlığımıza iletilen çeşitli ihbar ve başvurular ivedilikle kolluk birimlerine yönlendirilerek gerekli işlemlerin başlatılması ve Bakanlığımıza bağlı taşra teşkilatı ile ilgili valilik tarafından bu neviden olaylara ilişkin başlatılan yasal süreçlerin takip edilmesi sağlanmaktadır. Kolluk birimleri tarafından yapılan arama ve operasyonlarda pek çok kültür varlığı yurt dışına kaçırılmadan ele geçmekte ve Bakanlığımıza bağlı müze müdürlüklerine kazandırılmaktadır.

Kaçak kazıların önlenmesi konusunda çoğunlukla kolluk birimleri tarafından, gerek faillerin yakalanması gerekse kaçak kazıların yapıldığı alanların düzenli devriye kontrolleriyle güvenliğinin sağlanması şeklinde yürütülen çalışmalar bu konuda caydırıcı olmakta ve kaçak kazıları önemli ölçüde azaltabilmektedir. Bakanlığımız tarafından da kaçak kazı olaylarının yaşandığı bazı antik kentlerde gece - gündüz esaslı güvenlik görevlisi istihdam edilerek kaçak kazılar önlenmeye çalışılmaktadır.

Buna ek olarak; özellikle antik kentler ve çevresinde yaşanan kaçak kazıların önlenmesi için kültür varlıklarımızın korunması hususundaki farkındalığın artırılması amacıyla, görev yaptıkları bölgenin ihtiyaç ve sorunlarını yakından bilen ve takip eden Bakanlığımıza bağlı taşra teşkilatı tarafından, hedef kitle olarak o bölgede yaşayan halkın seçildiği özel içerikli eğitimler yapılmakta; valilik, kaymakamlık, muhtarlıklar ve kolluk birimlerini de kapsayacak şekilde eğitim seminerleri düzenlenmekte; ayrıca diğer kurum ve kuruluşlarca organize edilen eğitim faaliyetlerine katılım sağlanmaktadır.

